

sygn. akt VII U 2182/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Stefania Zdunek-Waliczek

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2023 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o dodatek dla sierot zupełnych

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

z 6 czerwca 2023 r., znak R/20/018251560

oddala odwołanie.

\

sygn. akt VII U 2182/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 czerwca 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., powołując się na art. 76 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z 26 kwietnia 2023 r., odmówił M. K. prawa do dodatku dla sierot zupełnych, gdyż decyzją z 25 listopada 2019 r. przyznano wnioskodawczyni rentę rodzinną po zmarłym mężu, a dodatek dla sieroty zupełnej przysługuje tylko dziecku w przypadku pobierania renty rodzinnej po rodzicach.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. K. domagała się jej uchylenia i ustalenia prawa do dodatku dla sierot zupełnych od kwietnia 2023 r., wskazując, że z literalnego brzmienia przepisów nie wynika, że dodatek dla sieroty zupełnej przysługuje osobie pobierającej rentę rodzinną wyłącznie po rodzicach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn podanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że:

M. K., ur. (...) pobiera rentę rodzinną po zmarłym mężu S. K. przyznaną jej decyzją ZUS z 25 listopada 2019 r. od 1 października 2019 r. na stałe.

26 kwietnia 2023 r. odwołująca wniosła do ZUS o przyznanie jej dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie było nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jeżeli do renty rodzinnej uprawniona jest sierota zupełna, przysługuje jej dodatek dla sierot zupełnych.

W myśl art. 67 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny spełniający warunki określone w art. 68-71: dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione (pkt 1); przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka (pkt 2); małżonek (wdowa i wdowiec) (pkt 3); rodzice (pkt 4). Sąd orzekający w niniejszej sprawie stoi przy tym na stanowisku (znajdującym oparcie w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 6 października 2010 r., III AUa 779/10), że dodatek dla sieroty zupełnej może przysługiwać wyłącznie uprawnionym do renty rodzinnej wskazanym w art. 67 ust. 1 pkt 1 i 2 stawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pod pojęciem „sierota zupełna”, którego brak jest definicji legalnej, należy bowiem rozumieć tylko i wyłącznie dziecko, a nie małżonka czy rodziców, pobierających rentę rodzinną, odpowiednio, po zmarłym małżonku czy dziecku. Przemawia za tym wykładnia językowa, w ramach której należy odwołać się do podstawowego znaczenia tego terminu, przez który rozumie się fakt nieposiadania przez kogoś obojga rodziców (sierota zupełna) czy braku innych opiekunów odpowiedzialnych za wychowanie. Sieroctwo zupełne (naturalne, biologiczne) jest tym samym pojęciem, które wiąże się ze stanem trwałego pozbawienia dzieci szans wychowania we własnej rodzinie ze względu na śmierć rodziców. Taka definicja omawianego pojęcia znajduje również uzasadnienie w ramach wykładni celowościowej. Nie budzi też wątpliwości Sądu, że funkcja dodatku dla sierot zupełnych polega na łagodzeniu szczególnie ciężkiej sytuacji życiowej, jaką jest śmierć obojga rodziców, a nadto jest to swoista rekompensata finansowa dla osób, które- teoretycznie- mogłyby się ubiegać o przyznanie rent rodzinnych z dwóch tytułów (śmierci każdego z rodziców), zaś z uwagi na ograniczenie wynikające z art. 95 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych mogą pobierać tylko jedną rentę: wyższą lub wybraną przez zainteresowanego.

Mając na uwadze powyższe Sąd rozpoznający niniejszą sprawę uznał, że odwołująca nie spełniła przesłanek warunkujących przyznanie jej dodatku dla sieroty zupełnej, gdyż renta rodzinna, którą pobiera została przyznana jej po zmarłym mężu, a nie rodzicach. Co więcej brak jest też podstaw do zaliczenia jej do kategorii sieroty zupełnej, albowiem trudno przyjąć, że jako osoba dorosła poprzez śmierć swoich rodziców utraciła szansę na wychowanie we własnej rodzinie. Przyznanie odwołującej spornego dodatku stanowiłby zatem ewidentne wypaczenie celu ustanowienia normy art. 76 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W konsekwencji Sąd na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.